

Muallim Rifat Eğitim Fakültesi Dergisi
Journal of Muallim Rifat Faculty of Education

ISSN: 2667-5234

Okul Öncesi Dönemde Görsel Algı Becerilerine Yönelik Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi

Mehmet Akif İNCİ*, Adalet KANDIR**

Makale Bilgisi

ÖZET

Geliş Tarihi:
04.01.2021

Düzeltilme Tarihi:
10.01.2021

Kabul Tarihi:
26.01.2021

Basım Tarihi:
30.07.2021

Araştırma, okul öncesi dönem görsel algı becerilerine ilişkin yurt içi ve yurt dışında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada, 2010 Ocak-2020 Ekim tarihleri arasında yapılan lisansüstü tezler doküman olarak kabul edilmiştir. Yurt içinde yapılan lisansüstü tezlere Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK) Ulusal Tez Merkezi, yurt dışında yapılan lisansüstü tezlere ise ProQuest Dissertations & Theses Global ve EBSCO Open Dissertations veri tabanlarından araştırmanın amacıyla ilişkisi düşünülerek belirlenen görsel algı ve bileşenlerine ilişkin anahtar sözcüklerle arama yapılarak ulaşılmıştır. Bu doğrultuda, yurt içinde yapılan 27, yurt dışında yapılan 19 lisansüstü tez araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın sonucunda, yurt içinde doğrudan görsel algı becerilerine yönelik tez çalışmaları daha fazla iken yurt dışında görsel-motor entegrasyon becerisine ilişkin tez çalışmalarının daha fazla olduğu; görsel algı becerileri bileşenlerine ilişkin lisansüstü tezlerin yurt dışına göre yurt içinde daha sınırlı olduğu; görsel algı becerilerine yönelik yurt içinde daha çok yüksek lisans tez çalışması, yurt dışında ise daha çok doktora tez çalışmasının yapıldığı görülmüştür.

© 2021MREFD. Tüm hakları saklıdır

Anahtar sözcükler: Görsel algı, görsel-motor entegrasyon, okul öncesi dönem, okul öncesi dönem görsel algı becerileri.

Investigating Postgraduate Thesis on Visual Perception Skills in Pre-school Period

Article Info

ABSTRACT

Received:
04.01.2021

Revised:
10.01.2021

Accepted:
26.01.2021

Published:
30.07.2021

This study aimed to investigate postgraduate theses on visual perception skills in pre-school period, which were conducted in Turkey and abroad. Document analysis method was used. Postgraduate theses that were conducted between January 2010 and October 2020 were considered as documents. The keywords related to visual perception and its components were searched through Higher Education Council (YÖK) National Thesis Center for national studies and through ProQuest Dissertations & Theses Global and EBSCO Open Dissertations databases for international studies. Thus, 27 national and 19 international studies were reached. According to findings, while there were more postgraduate theses on direct visual perception skills in Turkey, there were more postgraduate theses abroad on visual-motor integration skills. Besides, it was found that the number of postgraduate theses on the components of visual perception skills was more limited in Turkey when compared to international studies; that more MA thesis were available in Turkey while more PhD dissertations were conducted abroad regarding visual perception skills.

© 2021JMRFE. All rights reserved

*Arş. Gör., Muş Alparslan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi ABD, Muş-TÜRKİYE. e-mail: mehmetakifinci@alparslan.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-0128-6050

**Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi ABD, Ankara-TÜRKİYE. e-mail: akandir@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-9917-2587

Keywords: Visual perception, visual-motor integration, pre-school period, visual perception skills in pre-school period.

1. GİRİŞ

Duyuların yoğun olarak kullanıldığı okul öncesi dönemde çocuk, kendisi ve çevresini algıladıklarıyla anlama, kavrama ve anlamlandırma çabasıdadır (Çukur & Delice, 2011). Çocuğun çevresini keşfetme ve anlama arzusu içinde olduğu bu dönemde, gördüklerini anlamlandırmasında görsel algı becerileri önemli bir yere sahiptir. Bu dönemde hızlı bir gelişim gösteren görsel algı, çocuğun gördüğünün benzerliklerini ve farklılıklarını tanıma, eşleştirme, anlama, kavrama ve yorumlama becerisidir (Auld, Boyd, Moseley & Johnston, 2011; Artut, 2010). Çaba gerektiren bir süreç olan görsel algı çocuklara, görsel uyarıları tanıma, ayırt etme ve daha önceki deneyimlerle birleştirerek yorumlama becerisi kazandırır (Frostig, Horne & Miller, 1972).

Duyu organlarımızla elde edilen bilgilerin büyük çoğunluğunun görme duyusuyla elde edilmesi ve görsel algının diğer algılara göre daha güçlü ve etkili bir algılama sürecine sahip olması dikkat çekmektedir (Erben, 2005; Türköz Sarp, 2013). Görsel-motor entegrasyon, görsel ayırt etme, şekil zemin ayırımı, görsel hafıza, el-göz koordinasyonu, uzamsal ilişkiler gibi birçok beceriyle ilişkili olan görsel algı becerileri, çocuğun görme duyusu ile aldığı bilgiyi anlamlandırması ve kullanması için görsel uyarıcıları anlamlı bir şekilde örgütlemekte, sınıflandırmakta ve genellemektedir (Hammill, Pearson & Voress, 2014; Morgan, 2015; Türköz Sarp, 2013).

Özellikle 3-7 yaşları arasında hızlı gelişim gösteren görsel algı becerileri için okul öncesi dönem kritik öneme sahiptir. Görsel algının nesnelere ya da varlıkların niteliklerine odaklanmayı amaçlaması çocuklarda, neyi, hangi özellikleri görmeleri gerektiği konusunda öğrenme sağlamaktadır (Artut, 2010). Görsel algı becerileri, çocukların anlama biçimlerine yardım etmekle birlikte öğrenme ve ifade etme gücünü de geliştirmektedir (Görener, 2006). Görsel algı becerileri, çocukların bilişsel aktivitelerinin temelini oluşturmakta olup okuma, yazma, matematik gibi akademik becerilerin gelişmesinde önemli etkiye sahiptir (Bezrukikh & Terebova, 2009; Brown & Gaboury, 2006; Daly, Kelley, & Krauss, 2003; Dankert, Davies & Gavin, 2003; Duiser, van der Kamp, Ledebt, & Savelsbergh, 2014; Grewal, Vig, & Saini, 2014; Sortor & Kulp, 2003).

Görsel algı sorunu yaşayan çocuklar, görsel ayırt etme, şekil-zemin algısı, görsel hafıza ve mekânsal ilişkileri anlama gibi becerilerde sorunlar yaşayabilmektedirler (Erdem Özat, 2010; James, Ziviani, Ware & Boyd, 2015). Bilişsel gelişimin yanı sıra sosyal ve duygusal gelişimde de önemli bir yere sahip olan görsel algı becerilerinde problemi olan çocukların, görsel algıya dayalı becerilerin yanı sıra öz bakım becerileri, sosyal becerileri, özgüven becerileri ve akademik becerileri olumsuz yönde etkilenmektedir (Brown, Rodger & Davis, 2003; Brown & Peres, 2018; Mazzocco & Myers, 2003; Pieters, Desoete, Roeyers, Vanderswalmen & Van Waelvelde, 2012; Schneck, 2005). Görsel algı becerilerindeki yetersizliklerin mümkün olduğunca erken fark edilmesi ve desteklenmesi gelecekte yaşanacak görsel algı problemleri ile buna bağlı bilişsel, sosyal ve duygusal sorunların önlenmesi için önemli olduğu düşünülmektedir.

İlgili alan yazın incelendiğinde, görsel algı problemlerinin anlaşılması ve gerekli tedbirlerin alınmasının yanı sıra görsel algı ve bileşenlerinin farklı değişkenlerle ilişkisini vurgulayan yurt

içinde ve yurt dışında yapılan birçok araştırma bulunmaktadır (Avant, 2017; Avşar, 2020; Brown & Peres, 2018; Colarusso & Hammill, 2015; Hammill, Pearson & Voress, 2014; İnal, 2019; Mabbett, 2018; Martin, 2017; Şahan, 2019; Tsai, Wilson & Wu, 2008). Bu nedenle, okul öncesi dönemde görsel algı becerilerine yönelik yapılan araştırmalara bütüncül bir bakış sağlamak önem kazanmaktadır. Buradan hareketle, okul öncesi dönemde görsel algı becerilerine yönelik yurt içi ve yurt dışında yapılmış araştırmaların bir araya getirilip birlikte incelenmesiyle büyük resmi gösteren, bütünsel bir anlayışla hazırlanmış, kapsamlı çalışmalara gereksinim duyulmaktadır. Bu bağlamda hazırlanmış bir araştırmanın okul öncesi dönemde görsel algı becerilerine yönelik genel eğilim ve araştırma konusu çeşitliliği hakkında bilgi vererek, ne tür yeni araştırmalara gereksinim duyulduğunu belirlemede ve eğitim programlarının hazırlanmasında alan uzmanlarına bakış açısı kazandırması beklenmektedir. Araştırmanın ilgili alan yazında bu yöndeki boşluğu dolduracağı ve orijinal, bilimsel bir çalışma olarak alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bütün bunlar dikkate alınarak bu araştırmada; okul öncesi dönem görsel algı becerilerine ilişkin yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi amaçlanmıştır.

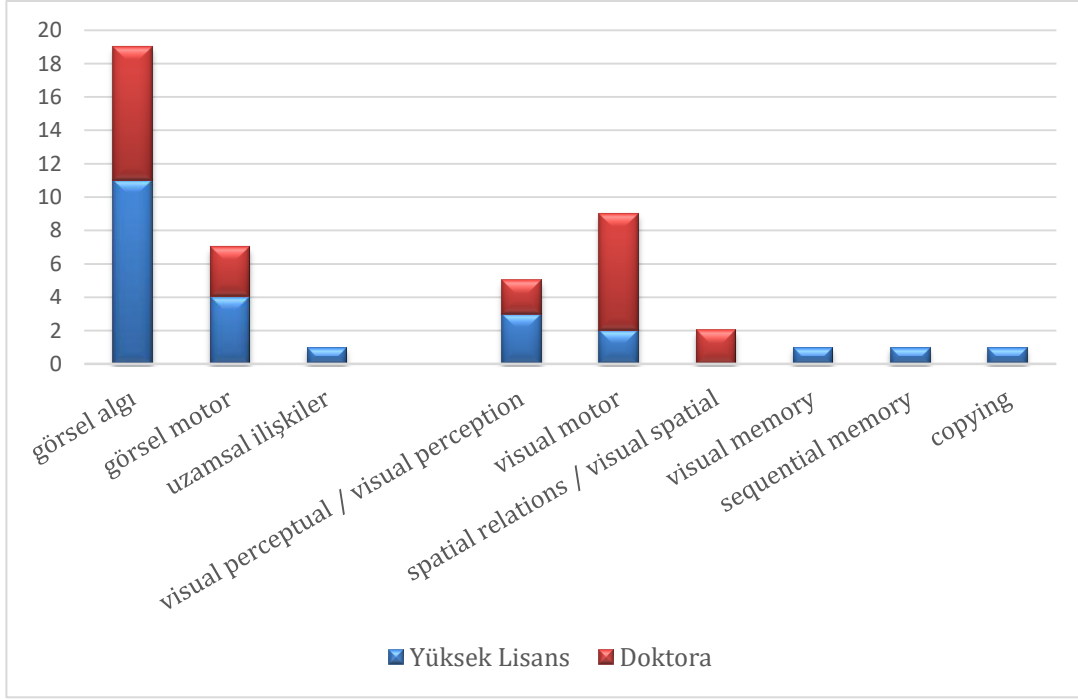
2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Okul öncesi dönemde görsel algı becerilerine yönelik son yıllarda yurt içi ve yurt dışında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesini amaçlayan bu araştırma betimsel tarama modelindedir. Betimsel tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle ortaya koymayı amaçlar (Karasar, 2020). Araştırmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu ya da olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2018).

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmada, 2010 Ocak-2020 Ekim tarihleri arasında yapılan ve Eylül-Ekim 2020 tarihlerinde ulaşılan görsel algı becerilerine yönelik lisansüstü tezler doküman olarak kabul edilmiştir. Yurt içinde yapılan lisansüstü tezlere Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK) Ulusal Tez Merkezi veri tabanından araştırmanın amacıyla ilişkisi düşünülerek belirlenen görsel algı ve bileşenlerine ilişkin “görsel algı, şekil zemin, ayırt etme, görsel tamamlama, görsel hafıza, sıralı hafıza, mekânda konum, uzamsal konum, uzamsal ilişkiler, mekânsal ilişkiler, şekil sabitliği, şekil değişmezliği, görsel-motor, el-göz koordinasyonu, kopyalama, görsel-motor hız” anahtar sözcükleriyle tarama yapılarak ulaşılmıştır. Yurt dışında yapılan lisansüstü tezlere ise ProQuest Dissertations & Theses Global ve EBSCO Open Dissertations veri tabanlarından araştırmanın amacıyla ilişkisi düşünülerek belirlenen görsel algı ve bileşenlerinin İngilizce karşılığı olan “visual perception, visual perceptual, figure ground, visual discrimination, form constancy, visual memory, sequential memory, visual closure, position in space, spatial relations, visual spatial, visual-motor, eye-hand coordination, copying, motor speed” anahtar sözcükleriyle tarama yapılarak ulaşılmıştır.

Şekil 1. Lisansüstü Tezlerin Anahtar Sözcüklere Göre Dağılımı

Anahtar sözcüklerle yapılan tarama sonucunda okul öncesi dönemde görsel algı becerilerine yönelik yurt içinde yapılan 27, yurt dışında yapılan 19 lisansüstü teze ulaşılmıştır. Şekil 1'e göre, veri tabanlarında, "görsel algı" anahtar sözcüğüyle yapılan taramada 11 yüksek lisans, 8 doktora; "görsel-motor" anahtar sözcüğüyle yapılan taramada 4 yüksek lisans, 3 doktora; "uzamsal ilişkiler" anahtar sözcüğüyle yapılan taramada 1 yüksek lisans tez çalışmasına ulaşılmıştır. Aynı şekilde veri tabanlarında, "visual perceptual" ve "visual perception" anahtar sözcükleriyle yapılan taramada 3 yüksek lisans, 2 doktora; "visual-motor" anahtar sözcüğüyle yapılan taramada 2 yüksek lisans, 7 doktora; "spatial relations" ve "visual spatial" anahtar sözcükleriyle yapılan taramada 2 doktora; "visual memory" anahtar sözcüğüyle yapılan taramada 1 yüksek lisans; "sequential memory" anahtar sözcüğüyle yapılan taramada 1 yüksek lisans; "copying" anahtar sözcüğüyle yapılan taramada 1 doktora tez çalışmasına ulaşılmıştır. Ancak "şekil zemin, ayırt etme, görsel tamamlama, görsel hafıza, sıralı hafıza, mekânda konum, uzamsal konum, uzamsal ilişkiler, mekânsal ilişkiler, şekil sabitliği, şekil değişmezliği, el-göz koordinasyonu, kopyalama, görsel-motor hız" ile "figure ground, visual discrimination, form constancy, visual closure, position in space, eye-hand coordination, motor speed" anahtar sözcükleriyle yapılan taramada okul öncesi dönemde görsel algı becerilerine ilişkin lisansüstü tez çalışmasına rastlanmamıştır.

2.3. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada yer verilen dokümanların seçilmesinde Scott'un (1990) dokümanların geçerlik ve güvenilirlik özellikleri için belirlediği dört ölçüt dikkate alınmıştır. Bunlar: (1) Dokümanın gerçek olması, (2) Doğruluğu içerecek şekilde inanılır olması, (3) Taklitten uzak olması ve (4) Güncel anlamı içermesidir. Araştırma kapsamına alınan dokümanlar YÖK Ulusal Tez Merkezi, ProQuest Dissertations & Theses Global ve EBSCO Open Dissertations veri tabanları kullanılarak ulaşılan yüksek lisans ve doktora tezleri olduğundan Scott'un (1990) dokümanların geçerlik ve güvenilirliği için belirlediği ölçütlere uygun olduğu kabul edilmiştir.

Araştırma doküman incelemesinin beş aşaması dikkate alınarak gerçekleştirilmiştir (Şimşek, 2009):

Dokümanlara ulaşma: İlk başta araştırma konusuyla ilgili ihtiyaç duyulan dokümanlar ve bu dokümanlara nasıl ulaşılabileceği belirlenmiştir. Buna göre araştırmada ihtiyaç duyulan dokümanlar okul öncesi dönem görsel algı becerileri ve görsel algı becerilerinin bileşenleri olan şekil zemin ayırımı, görsel ayırt etme, görsel tamamlama, görsel hafıza, görsel sıralı hafıza, mekânda konum, şekil sabitliği, görsel-motor entegrasyon, uzamsal ilişkiler, el-göz koordinasyonu, kopyalama ve görsel-motor hız becerilerine yönelik yapılan lisansüstü tez çalışmaları olarak belirlenmiştir. Lisansüstü tez çalışmalarına YÖK Ulusal Tez Merkezi, ProQuest Dissertations & Theses Global ve EBSCO Open Dissertations veri tabanları kullanılarak ulaşılmıştır.

Dokümanların orijinalliğini kontrol etme: Araştırmacılar tarafından ulaşılan dokümanlar incelenerek; gerçekliği veya sahte olma durumu, üzerinde bir oynama-değiştirme olup olmadığı, kim tarafından ve hangi yükseköğrenim kurumunda yapıldığı belli olup olmadığı araştırmacılar tarafından kontrol edilmiştir. Uygun olmadığı tespit edilen çalışmalar araştırma kapsamı dışında bırakılmıştır.

Dokümanların incelenmesi ve anlaşılması: Araştırma kapsamına alınan dokümanlar analiz edilmeden önce araştırmacılar tarafından anlaşılabilir şekilde özetlenmiştir. Dokümanlar yurt içinde üretilen tezler ve yurt dışında üretilen tezler olarak iki temel sınıfa ayrılmıştır. Ardından tezler görsel algı becerileri ve görsel algı becerilerinin bileşenleri olan şekil zemin ayırımı, görsel ayırt etme, görsel tamamlama, görsel hafıza, görsel sıralı hafıza, mekânda konum, şekil sabitliği, görsel-motor entegrasyon, uzamsal ilişkiler, el-göz koordinasyon, kopyalama, görsel-motor hız becerilerine göre gruplandırılmıştır. Daha sonra tezler yılı, türü, konusu, yöntemi ve bulgularına yönelik düzenlenerek kaydedilmiştir.

Dokümanlardaki verilerin analiz edilmesi: Verilerin analizinde betimsel analize ve betimsel istatistiklere yer verilmiştir. Konular ve temalar dikkate alınarak betimlemeler yapılmıştır. Sonrasında dokümanların daha iyi anlaşılması için araştırma kapsamına alınan lisansüstü tez çalışmalarının türü, yılı, kullandıkları yöntem gibi etmenlere göre betimsel istatistikleri yapılarak tablolaştırılmıştır.

Verilerin kullanılması: Doküman incelemesinin son basamağında araştırmada elde edilen bulgular araştırmacılar tarafından yorumlanarak, tartışılmıştır. Literatüre ışık tutması beklenen bilgilere ve önerilere yer verilmiştir.

3. BULGULAR

Geçmişten günümüze okul öncesi dönemde görsel algı becerilerine yönelik birçok araştırma yapılmıştır. Bu araştırmada son yıllarda yurt içi ve yurt dışında okul öncesi dönemde görsel algı becerilerine ilişkin yapılan lisansüstü tezlerin konu, yöntem ve bulgular yönünden karşılaştırmalı bir şekilde incelenmesi amaçlanmıştır. Bu bölümde, araştırma kapsamına alınan lisansüstü tezler doğrudan görsel algı becerilerine ilişkin lisansüstü tezler ve görsel algı becerisinin bileşenleri olan şekil zemin ayırımı, görsel ayırt etme, görsel tamamlama, görsel hafıza, görsel sıralı hafıza, mekânda konum, şekil sabitliği, görsel-motor entegrasyon, uzamsal

ilişkiler, el-göz koordinasyonu, kopyalama, görsel-motor hız becerileri dikkate alınarak analiz edilmiş ve yorumlanmıştır.

Tablo 1. Araştırma Kapsamına Alınan ve Analiz Edilen Yurt İçinde Yapılan Tezlerin Dağılımı

Kod	Tez Adı	Üniversite	Tez Türü	Yıl
T1	Görsel Algı Eğitiminin Beş-Altı Yaş Çocuklarının Görsel Algı Gelişimlerine Etkisi	Gazi Üniversitesi	Doktora	2010
T2	Beş Yaş Çocukları İçin Görsel Algı, Motor Entegrasyon ve Görsel-Motor Bütünleştirme Testlerinin Uyarlanması ve İlgili Bir Destek Programının Sınanması	Marmara Üniversitesi	Doktora	2010
T3	Proje Yaklaşımına Dayalı Eğitimin Beş Yaş (60-72 Ay) Çocuklarının Çizim Becerilerine ve Görsel Algılarına Etkisinin İncelenmesi	Ankara Üniversitesi	Doktora	2014
T4	Üç Boyutlu Animasyon Film ve Etkileşimi Uygulamalar Serisinin Anasınıfına Devam Eden Beş Yaş (60-72 Ay) Çocuklarının Görsel Algı Gelişimine Etkisinin İncelenmesi	Ankara Üniversitesi	Doktora	2014
T5	Sanat Eğitim Programının 6 Yaş Çocuklarının Görsel Algı Düzeylerine Etkisi	Selçuk Üniversitesi	Doktora	2014
T6	Ankara İl Merkezinde Bağımsız Anaokullarına Devam Eden 48-60 Aylık Çocukların Görsel Algı Becerileri İle Bakış Açısı Alma Becerileri Arasındaki İlişki	Gazi Üniversitesi	Yüksek Lisans	2014
T7	Okul Öncesinde Mental Aritmetik Eğitiminin Öğrencilerin Görsel Algı Düzeylerine ve Okul Olgunluk Düzeylerine Etkisinin İncelenmesi	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Yüksek Lisans	2014
T8	Beery-Buktenica Gelişimsel Görsel-Motor Entegrasyon Testi-6'nın Türkçe'ye Uyarlanması ve 36-70 Aylık Çocuklarda Görsel-Motor Entegrasyonun İncelenmesi	Selçuk Üniversitesi	Yüksek Lisans	2014
T9	Annelerin Çocuklarına Uyguladıkları Açıklayıcı Akıl Yürütme ve Bilişsel Uyarım Davranışları Açısından Çocuklarının Görsel Algı ve Alıcı Dil Gelişimlerinin İncelenmesi	Selçuk Üniversitesi	Doktora	2015
T10	Okul Öncesi Görsel-Motor Bütünlemeyi Değerlendirme Aracının Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması	Ankara Üniversitesi	Yüksek Lisans	2015
T11	Preterm Bebeklerin Okul Öncesi Dönemde Denge, Entegrasyon ve Görsel Algı Alanlarının Değerlendirilmesi	İstanbul Üniversitesi	Yüksek Lisans	2015
T12	Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden 48-60 ve 61-72 Ay Grubu Çocukların Görsel Algı Gelişim Düzeylerinin İncelenmesi (İstanbul Örneği)	Dumlupınar Üniversitesi	Yüksek Lisans	2015
T13	36-79 Aylık Çocuklar Üzerinde Uygulanan Beery-Buktenica Gelişimsel Görsel-Motor Entegrasyon Testinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması	Okan Üniversitesi	Yüksek Lisans	2016
T14	Estetik Eğitim Programının Beş Yaş Çocukların Estetik Yargı ve Görsel Algı Gelişimine Etkisinin İncelenmesi	Marmara Üniversitesi	Doktora	2017
T15	Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden 5-6 Yaş Çocuklarının Görsel Algıları İle Uzamsal Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	Gazi Üniversitesi	Yüksek Lisans	2017
T16	Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Televizyon İzleme ve Bilgisayar Oynama Sürelerinin Görsel-Motor Entegrasyon Açısından İncelenmesi	Necmettin Erbakan Üniversitesi	Yüksek Lisans	2017
T17	Farklı Okulöncesi Eğitim Programlarının 6 Yaş Çocuklarının Görsel Algılarına Etkisinin İncelenmesi	Selçuk Üniversitesi	Doktora	2018
T18	Farklı Yerleşkelerde Yaşayan 60-72 Aylık Çocukların Görsel Algı Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	Okan Üniversitesi	Yüksek Lisans	2018
T19	Dokunmatik Cihaz Kullanan 4-7 Yaş Arası Çocukların Görsel Algı Düzeylerinin İncelenmesi	İstanbul Aydın Üniversitesi	Yüksek Lisans	2018
T20	Motor Beceri, Görsel Algılama ve Yaşam Kalitesinin Çocukluk Çağı Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğunun (DEHB)	Hacettepe Üniversitesi	Doktora	2019

Farklı Eş Tanı Grupları Arasında İncelenmesi				
T21	Embedded Öğrenme Temelli Hareket Eğitim Programının 5 Yaş Grubu Çocukların Görsel-Motor Entegrasyon ve Davranışsal Öz-Düzenleme Gelişimlerine Etkisinin İncelenmesi	Gazi Üniversitesi	Doktora	2019
T22	Prematüre Retinopati Tedavisi Almış Çocuklarda Görsel-motor Gelişim ve Entegrasyonun Değerlendirilmesi	İstanbul Medipol Üniversitesi	Doktora	2019
T23	Anaokulu Çocuklarında Görsel Algı Gelişimini Destekleyici Trampolin ve Hareket Eğitimi Programlarının Dikkat ve Görsel Algı Gelişimine Etkisinin Değerlendirilmesi	Marmara Üniversitesi	Yüksek Lisans	2019
T24	TRT Çizgi Filmlerinde Kullanılan Görsel Unsurların 3-6 Yaş Çocuklarda Görsel Algı ve Sosyal Açından İncelenmesi (Niloya Örneği)	Giresun Üniversitesi	Yüksek Lisans	2019
T25	Sanat Galerisi Ziyaretlerinde Gerçekleştirilen Aktif Öğrenme Etkinliklerinin 4-6 Yaş Arası Çocukların Frostig Görsel Algılarına Etkisi	Atatürk Üniversitesi	Yüksek Lisans	2019
T26	Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Görsel Algı Becerileri İle Geometri Becerilerinin İncelenmesi	Trakya Üniversitesi	Yüksek Lisans	2019
T27	Sosyal Aktiviteleri Desteklenen 36-69 Aylık Çocukların Görsel Algılarına Etkisinin İncelenmesi	İstanbul Aydın Üniversitesi	Yüksek Lisans	2020

Okul öncesi dönem görsel algı becerilerine ve bileşenleri olan şekil zemin ayırımı, görsel ayırt etme, görsel tamamlama, görsel hafıza, görsel sıralı hafıza, mekânda konum, şekil sabitliği, görsel-motor entegrasyon, uzamsal ilişkiler, el-göz koordinasyonu, kopyalama, görsel-motor hız becerilerine ilişkin tarama sonucunda ulaşılan yurt içinde yapılan 27 lisansüstü tez çalışması Tablo 1’de yer almaktadır. Bu tez çalışmalarının 11’i doktora, 16’sı yüksek lisans tezidir. Bu tez çalışmalarının on dokuzu doğrudan “görsel algı becerileri” ile; sekizi “görsel-motor entegrasyon becerisi” ile ilişkilidir. Bir tez çalışması ise hem “görsel algı becerileri” hem de “uzamsal/mekânsal ilişkiler” ile ilişkilidir. Görsel algı bileşenleri olan; “şekil zemin ayırımı”, “görsel ayırt etme”, “görsel tamamlama”, “görsel hafıza”, “görsel sıralı hafıza”, “mekânda konum”, “şekil sabitliği”, “el-göz koordinasyonu”, “kopyalama”, “görsel-motor hız” becerilerine yönelik yapılan taramalarda lisansüstü tez çalışmasına rastlanmamıştır.

Araştırma kapsamında analiz edilen yurt içinde yapılan tezlerin üçten ikisinden fazlası (T1, T3, T4, T5, T6, T7, T9, T11, T12, T14, T17, T18, T19, T20, T23, T24, T25, T26, T27) doğrudan görsel algı becerilerine yönelik olduğu görülmektedir. Doğrudan görsel algı becerilerine yönelik olan yurt içinde yapılan doktora tezlerinin büyük kısmı (T1, T3, T4, T5, T14, T17) bir eğitim programının görsel algı becerisine etkisini incelemeye yöneliktir. Bu tezlerde görsel algı, sanat, üç boyutlu animasyon film, proje yaklaşımı, erken çocukluk yaklaşımları ve estetik yargıya dayalı eğitim programlarının çocukların görsel algı becerileri üzerinde etkililiği vurgulanmaktadır. Doğrudan görsel algı becerilerine yönelik diğer doktora tezlerinden biri (T9) annelerin açıklayıcı akıl yürütme ve bilişsel uyarım davranışları, diğeri (T20) ise dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğunun farklı eş tanı grupları açısından görsel algı becerisi incelemiştir. Tez çalışmalarında, çocuklarda var olan görsel algı becerilerinin geliştirilmeye müsait olduğu ve desteklendiği taktirde daha üst düzeye çıkarılabileceği vurgulanmaktadır.

Doğrudan görsel algı becerilerine yönelik olan yurt içinde yapılan yüksek lisans tezlerinin bir kısmı (T11, T12, T18, T19) okul öncesi dönem çocukların görsel algı becerilerinin değerlendirilmesi ve düzeylerinin incelenmesine yöneliktir. Diğer bir kısmı (T6, T26, T27) bir beceri ile görsel algı becerisi arasındaki ilişkiyi vurgulamaktadır. Bazıları da (T7, T23, T25) destekleyici bir eğitimin çocukların görsel algı becerileri üzerindeki etkisini ön plana çıkarmaktadır. Doğrudan görsel algı becerilerine yönelik olan bir diğer yüksek lisans tezi (T24) çizgi filmlerde kullanılan görsel unsurların çocukların görsel algıları açısından incelemektedir.

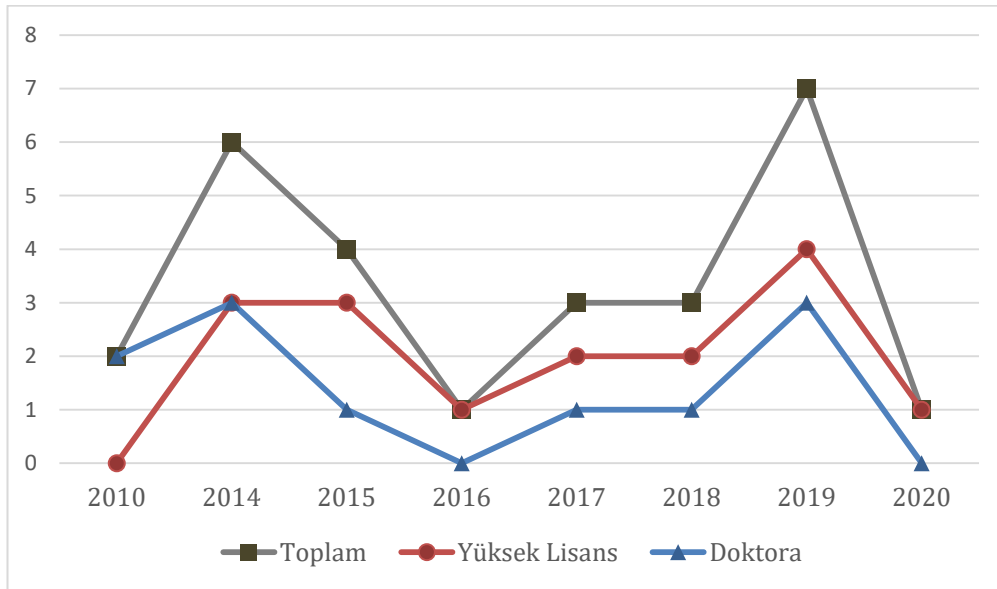
Çocukların akademik ve sosyal yaşamı için önemli olan birçok beceri görsel algı becerileriyle ilişkilidir. Araştırmada yurt içinde yapılan birçok araştırmada çocukların görsel algı becerisinin aktif öğrenme, geometri, bakış açısı alma gibi çocuğun ileriki yaşamı için önemli olan becerilerle ilişkilendirildiği görülmektedir. Bu araştırmalar, görsel algı becerilerinin akademik ve sosyal yaşam için sahip olduğu kritik rolle ilişkilendirilebilir.

Araştırma kapsamında analiz edilen yurt içinde yapılan tezlerin üçte birine yakın kısmı (T2, T8, T10, T13, T16, T21, T22,) görsel algı beceri sisteminin bir bileşeni olarak kabul edilen görsel-motor entegrasyon becerisine ilişkindir. Görsel-motor entegrasyon becerisine ilişkin yurt içinde yapılan sınırlı sayıdaki doktora tezinin (T2, T21, T22) biri test uyarlama ve ilgili bir eğitim programına, bir diğeri hareket eğitimine, biri de prematüre doğmuş okul öncesi çocukların değerlendirilmesine yönelik görsel-motor entegrasyon becerisini incelemiştir.

Görsel-motor entegrasyon becerisine ilişkin yurt içinde yapılan yüksek lisans tezlerinin büyük çoğunluğunda (T8, T10, T13) ilgili bir değerlendirme aracının geçerlik ve güvenilirlik çalışmasına yer verildiği görülmektedir. Görsel-motor entegrasyon becerisine yönelik yapılan yüksek lisans tezlerinin diğeri kısmında (T17) ise bazı değişkenlerin görsel-motor entegrasyon becerisine etkisi incelenmektedir.

Görsel-motor entegrasyon becerisine ilişkin yüksek lisans tezleri içinde bu becerileri değerlendirmeye yönelik ölçme araçlarının yer aldığı çalışmalar dikkati çekmektedir. Akademik becerilerden özellikle okuma yazma becerilerinin gelişiminde temel becerilerden olan görsel-motor entegrasyon becerileri oldukça önemlidir. Okul öncesi dönemde bu becerilerin düzeyinin tespit edilmesi bu becerilere ilişkin problemlerin saptanmasına ve desteklenmesine yönelik çalışmalara imkân sağlayacaktır.

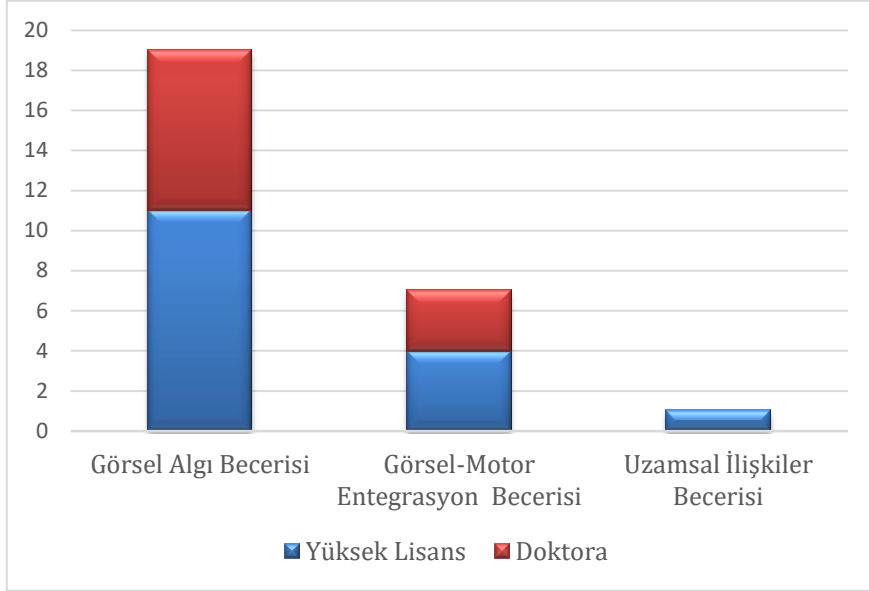
Araştırma kapsamında analiz edilen yurt içinde yapılan yüksek lisans tezlerinden biri (T15) de çocuklarının görsel algıları ile uzamsal algıları arasındaki ilişkinin incelenmesine yöneliktir.

Şekil 2. Yurt İçinde Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Şekil 2'ye bakıldığında, araştırma kapsamına alınan yurt içinde yapılan lisansüstü tezlerin %7.4'ü (2) 2010 yılında, %22'si (6) 2014 yılında, %14.8'i (4) 2015, %3.7'si (1) 2016 yılında, %11.2'i (2) 2017 yılında, %11.2'i (2) 2018 yılında, %26'sı (7) 2019 yılında ve %3.7'sinin (2) 2020 yılında yapıldığı görülmektedir.

Şekil 2’de, yurt içinde 2010 yılından beri okul öncesi dönemde görsel algı becerilerine yönelik yapılan tez çalışmalarında bir dalgalanma olmakla birlikte en çok çalışmanın 2019 yılında olduğu görülmektedir. Şekil 2 göz önüne alındığında, 2010 ve 2014 yılı dışındaki diğer yıllarda doktora tez çalışmalarının her zaman yüksek lisans tez çalışmalarından daha az olduğu dikkat çekmektedir. Bu durumda, yurt içinde okul öncesi dönem görsel algı becerilerine ilişkin tez çalışmalarının daha çok yüksek lisans düzeyinde kaldığı, daha kapsamlı çalışmalar olduğu düşünülen doktora tez çalışmalarının daha az olduğu söylenebilir.

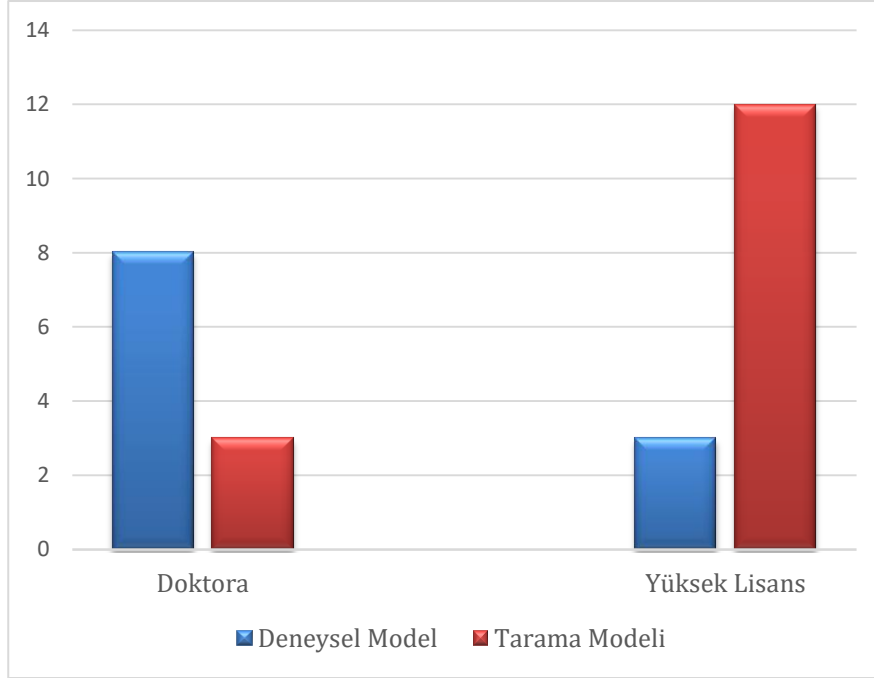

Şekil 3. Yurt İçinde Yapılan Lisansüstü Tezlerin Temalara Göre Dağılımı

Şekil 3 incelendiğinde, araştırma kapsamında analiz edilen yurt içinde yapılan 27 lisansüstü tez çalışmasının %70’i (19) doğrudan görsel algı becerisine, %26’ı (7) görsel-motor entegrasyon becerisine ve 4’ü (1) uzamsal ilişkiler becerisine yönelik olduğu görülmektedir.

Araştırma kapsamında yurt içinde yapılan tezlerin büyük çoğunluğunun doğrudan görsel algı becerisine yönelik olması, görsel algı becerisinin görsel algıya ilişkin becerilerin tamamını kapsayan bir beceri olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Görsel-motor entegrasyon becerisinin görsel algı becerisinden sonraki en çok tezin yapıldığı tema olması, görsel-motor entegrasyon becerisinin kopyalama, el-göz koordinasyonu, görsel-motor hız gibi çocuğun yaşamında önemli yeri olan becerileri içermesiyle ilişkili olabilir.

Şekil 3’e göre, doğrudan görsel algı becerisine yönelik yapılan tezlerin %58’i (11) yüksek lisans, %42’si (8) doktora çalışmasıdır. Görsel-motor entegrasyon becerisine ilişkin tezlerin %57’si (4) yüksek lisans, %43’ü (3) doktora çalışmasıdır. Uzamsal ilişkiler becerisine yönelik yapılan bir tez ise yüksek lisans çalışmasıdır.

Şekil 4. Yurt İçinde Yapılan Lisansüstü Tezlerin Kullandıkları Yöntemlere Göre Dağılımı

Araştırma kapsamındaki yurt içinde yapılan tezler yöntemsel olarak incelendiğinde, bir çalışmada (T7) karma, bir çalışmada (T24) nitel, geriye kalan çalışmaların tamamında nicel araştırma yönteminin kullanıldığı görülmektedir. Şekil 4'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki yurt içinde yapılan doktora tezlerinin çoğu (%73) deneysel modeli tercih ettiği, geriye kalan kısmı (%27) ise tarama modelinde olduğu görülmektedir. Şekil 4'e, yüksek lisans tezlerinin büyük çoğunluğu (%75) tarama modelini tercih ettiği, geriye kalan kısmının (%25) ise deneysel modelde olduğu görülmektedir.

Bu bulgulardan yola çıkılarak, yurt içinde okul öncesi görsel algı becerilerine yönelik lisansüstü tezlerde nitel ve karma araştırmaların çok sınırlı sayıda olduğu çoğunlukla nicel araştırmaların kullanıldığı sonucuna varılabilir. Yurt içinde okul öncesi görsel algı becerilerine yönelik doktora tezlerinin daha çok müdahaleye yönelik deneysel çalışmalar, yüksek lisans tezlerinin ise var olan durumu saptamaya yönelik tarama çalışmaları olduğu söylenebilir.

Tablo 2. Araştırma Kapsamına Alınan ve Analiz Edilen Yurt Dışında Yapılan Tezlerin Dağılımı

Kod	Tez Adı	Üniversite/Ülke	Tez Türü	Yıl
Y1	Investigating What Preschoolers Understand About Visual Perception: A Training Study	The University of New Brunswick / Canada	Doktora	2010
Y2	The Relationship Between Handwriting, Reading, Fine Motor and Visual-Motor Skills in Kindergarteners	Iowa State University / ABD	Doktora	2010
Y3	Investigating The Visual Perceptual Domain in Children With Specific Language Impairment	University of Connecticut / ABD	Doktora	2010
Y4	Evaluating The Bender Visual Motor Gestalt Test II As A Diagnostic Screening Instrument Among Clinically Referred Children and Adolescents	West Virginia University / ABD	Doktora	2010
Y5	Visual Motor Development in Full Term and Preterm Infants	Uppsala University / Sweden	Doktora	2010
Y6	The Design and Efficacy of A Robot Mediated Visual Motor Program in Occupational Therapy	Buffalo University / ABD	Yüksek Lisans	2010
Y7	Contributions of Agency vs. Non-Agency to	University of	Yüksek Lisans	2010

Muallim Rifat Eğitim Fakültesi Dergisi (MREFD) 3(2), 35-55(2021)
Journal of Muallim Rifat Faculty of Education (JMRFE) 3(2), 35-55(2021)

	Sequential Memory in 3-Year Olds	Maryland / ABD		
Y8	The Study of Picture Books Influence Kids' Visual Memory	Beijing Normal University / Çin Halk Cumhuriyeti	Yüksek Lisans	2010
Y9	The Effects of Magnitude Formats and Visual-Perception Cues	Beijing Normal University / Çin Halk Cumhuriyeti	Yüksek Lisans	2011
Y10	Visual-Motor Performance of Children With High-Functioning Autism Spectrum Disorders: A Comparison of The Beery VMI-VI and The Kopptz-2 Developmental Scoring System for The Bender Visual Motor Gestalt Test-II	State University of New York / ABD	Doktora	2012
Y11	Technology As an Intervention for Visual-Motor Coordination in Hispanic Children with Autism	Adler University / ABD	Doktora	2013
Y12	Visual Perception and Visuospatial Abilities Among Children With Hemophilia: A Mexican Sample Who Experienced Cerebral Hemorrhage	Alliant International University / ABD	Doktora	2013
Y13	Early Literacy Intervention in Chinese: The Relative Role of Copying Activity and Its Combination with Morphological Awareness And Pinyin Knowledge	The Chinese University of Hong Kong / Hong Kong	Doktora	2014
Y14	Concurrent Validity of The Paper and Electronic Versions of The Motor-Free Visual Perception Test 3rd Edition (MVPT-3) for Schoolaged Children	East Carolina University / ABD	Yüksek Lisans	2014
Y15	Temporal Stability of The Electronic Version of The Motor-Free Visual Perception Test Third Edition (MVPT-3)	East Carolina University / ABD	Yüksek Lisans	2014
Y16	An Analysis of The Cultural Invariance of A Visual-Motor Integration Measure	University of South Carolina / ABD	Yüksek Lisans	2014
Y17	Growing Minds: Evaluating The Effect of A School Garden Program on Children's Ability to Delay Gratification and Influence Visual Motor Integration	Texas A&M University / ABD	Doktora	2016
Y18	The Effects of Training on Visual-Spatial Disembedding Skills in Early Childhood	University of California / ABD	Doktora	2017
Y19	Kinder Tools: The Effectiveness of A 12-Week Response to Intervention Approach to Improve Fine Motor and Visual Motor Perceptual Skills in Kindergarten Students	Boston University / ABD	Doktora	2018

Okul öncesi dönem görsel algı becerilerine ve bileşenleri olan şekil zemin ayırımı, görsel ayırt etme, görsel tamamlama, görsel hafıza, görsel sıralı hafıza, mekânda konum, şekil sabitliği, görsel-motor entegrasyon, uzamsal ilişkiler, el-göz koordinasyonu, kopyalama, görsel-motor hız becerilerine ilişkin tarama sonucunda ulaşılan yurt dışında yapılan 19 lisansüstü tez çalışması Tablo 2'de yer almaktadır. Bu tez çalışmalarının 12'si doktora, 7'si yüksek lisans tezidir. Bu tez çalışmalarının beşi doğrudan "görsel algı becerileri"; dokuzu "görsel-motor entegrasyon becerisi" ile; biri "görsel hafıza becerisi" ile; biri "sıralı görsel hafıza becerisi" ile; biri "kopyalama becerisi" ile; biri "uzamsal/mekânsal ilişkiler becerisi" ile ilişkilidir. Bir tez çalışması ise hem "görsel algı becerileri" hem de "uzamsal/mekânsal ilişkiler becerisi" ile ilişkilidir. Görsel algı bileşenleri olan; "şekil zemin ayırımı", "görsel ayırt etme", "görsel tamamlama", "mekânda konum", "şekil sabitliği", "el-göz koordinasyonu", "görsel-motor hız" becerilerine yönelik yapılan taramalarda lisansüstü tez çalışmasına rastlanmamıştır.

Araştırma kapsamında analiz edilen yurt dışında yapılan tezlerin bir kısmının (Y1, Y3, Y9, Y14, Y15) doğrudan görsel algı becerilerine yönelik olduğu görülmektedir. Doğrudan görsel algı becerilerine yönelik olan yurt dışında yapılan doktora tezlerinden biri (Y1) farklı düzeyde eğitimlerin çocukların görsel algılarına etkisini, diğer doktora tezi (Y3) ise dil bozukluğu olan çocuklarda görsel algı becerilerini incelemeye yöneliktir. Doğrudan görsel algı becerilerine yönelik olan yurt dışında yapılan yüksek lisans tezleri daha çok (Y14, Y15) çocukların görsel algı becerilerine yönelik değerlendirme araçlarına ilişkindir. Doğrudan görsel algı becerilerine yönelik olan yurt dışında yapılan yüksek lisans tezlerinden biri (Y9) ise, büyüklük formatları ile görsel algı ipuçları arasındaki ilişkiye yöneliktir.

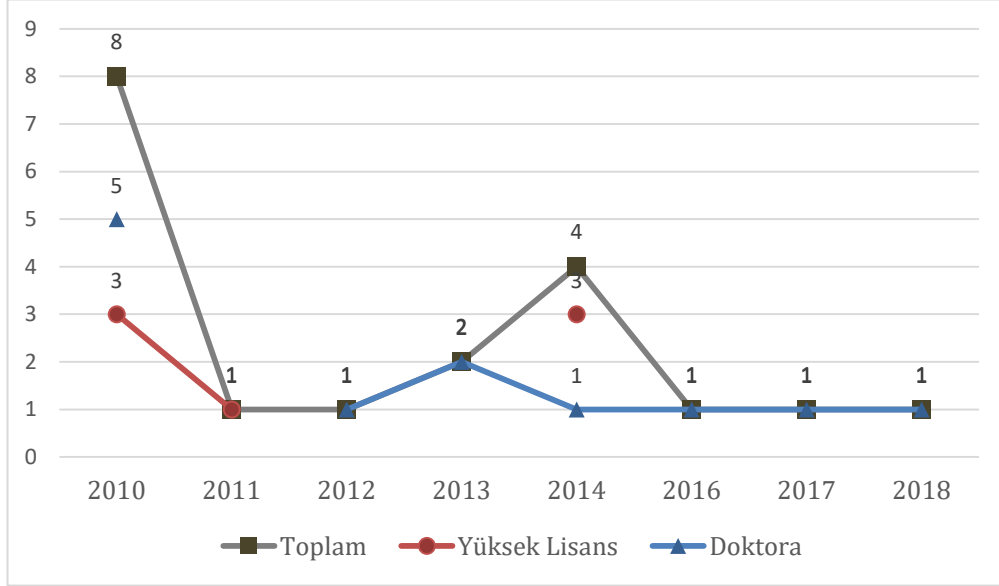
Değerlendirme araçlarına ilişkin yüksek lisans tez çalışmaları (Y14, Y15) çocukların görsel algı becerilerine yönelik değerlendirme araçlarının elektronik ortama aktarılmasını ve kullanılmasını vurgulamaktadır. Bunlardan biri olan Eanes'ın (2014) çalışmasında, günümüzün teknoloji temelli toplumunda çocukların dijital cihazlardan bilgi edindiğini ancak, kağıt-kalem değerlendirme araçlarıyla bilgi ve becerilerinin ölçüldüğünü vurgulamaktadır. Bu tutarsızlığı telafi etmeye yönelik elektronik değerlendirme araçlarının oluşturulduğunu belirtmektedir. 2019 yılının sonunda ortaya çıkan ve halen birçok ülkede yaygın bir şekilde devam eden Covid-19 salgını toplumun tüm kesimlerini olduğu gibi çocukları da etkilemektedir. Covid-19 salgınının yayılmasını engellemeye yönelik tedbirler kapsamında okullar kapatılarak, çocuklar eğitimlerine evde elektronik ortamda devam etmek zorunda kalmışlardır. Bu durum, çocukların bilgisayar, tablet ve TV gibi ekranlar karşısında uzun vakitler geçirmelerine neden olmanın yanı sıra kağıt-kalem değerlendirme araçlarına erişimlerini de büyük oranda engellemiştir. Bu da, çocukları değerlendirmeye yönelik elektronik ölçme araçlarının önemini ortaya koymaktadır.

Araştırma kapsamında analiz edilen yurt dışında yapılan tezlerin yarısına yakın kısmı (Y2, Y4, Y5, Y6, Y10, Y11, Y16, Y17, Y19) görsel algı beceri sisteminin bir bileşeni olarak kabul edilen görsel-motor entegrasyon becerisine ilişkindir. Görsel-motor entegrasyon becerisine ilişkin yurt dışında yapılan doktora tezlerinin bir kısmı (Y11, Y17, Y19) bir eğitim programının görsel-motor entegrasyon becerisine etkisini incelemeye yöneliktir. Bu tezlerde bahçe etkinliklerine, ince motor ve görsel-motor entegrasyon becerilerine ve teknolojiye dayalı programların çocukların görsel-motor entegrasyon becerileri üzerindeki etkililiği incelenmiştir. Görsel-motor entegrasyon becerisine yönelik olan doktora tezlerinden diğer bir kısmı (Y5, Y10) görsel-motor entegrasyon becerisinin incelenmesine yöneliktir. Görsel-motor entegrasyon becerisine yönelik olan diğer doktora tezlerinden biri (Y2) görsel-motor entegrasyon becerisi ile el yazısı, okuma ve ince motor becerileri arasındaki ilişkiyi vurgulamaktadır. Bir diğer doktora tezi (Y4) ise ilgili bir değerlendirme aracının geçerliğine yöneliktir. Görsel-motor entegrasyon becerisine ilişkin yurt dışında yapılan sınırlı sayıdaki yüksek lisans tezlerinden biri (Y6) robot aracılı görsel-motor entegrasyon programının çocukların görsel-motor entegrasyon becerisi üzerindeki etkisini; diğer yüksek lisans tezi (Y16) ise, farklı kültürlere sahip okul öncesi çocukların görsel-motor entegrasyon becerisinin kültürel değişmezliğini vurgulamaktadır.

Görsel-motor entegrasyon becerisi okula hazır olma, akademik başarı, sosyal-duygusal işlevsellik ve nöropsikolojik değerlendirme ile yakından ilişkilidir (Wright, 2012). Bu bağlamda, araştırma kapsamında analiz edilen ilgili tez çalışmalarının ortak noktası görsel-motor entegrasyon becerisini farklı özellikte çocuk gruplarında inceleyerek ve geliştirmeye yönelik farklı eğitim programları ortaya koyarak bu becerinin çocuklar için önemini vurgulamaktır.

Araştırma kapsamında analiz edilen yurt dışında yapılan tezlerin bir kısmını (Y12, Y13, Y18) görsel algı becerilerinin farklı bileşenlerine yönelik doktora tezleri oluşturmaktadır. Bunlardan biri görsel algı becerilerinden kopyalama becerisini erken okuryazarlık; bir diğeri görsel algı becerilerinden görsel uzamsal algı becerisini ilgili bir eğitim programı; biri de görsel algı becerilerini ve uzamsal algı becerisini fokal beyin hasarı olan hemofili çocuklar yönünden ele almaktadır.

Araştırma kapsamında analiz edilen yurt dışında yapılan tezlerin diğer kısmını (Y7, Y8) görsel algı becerilerinin farklı bileşenlerine yönelik yüksek lisans tezleri oluşturmaktadır. Bunlardan bir tanesi görsel algı becerilerinden sıralı görsel hafıza becerisini; diğeri de görsel algı becerilerinden görsel hafıza becerisini resimli kitaplara dayalı olarak incelemektedir.

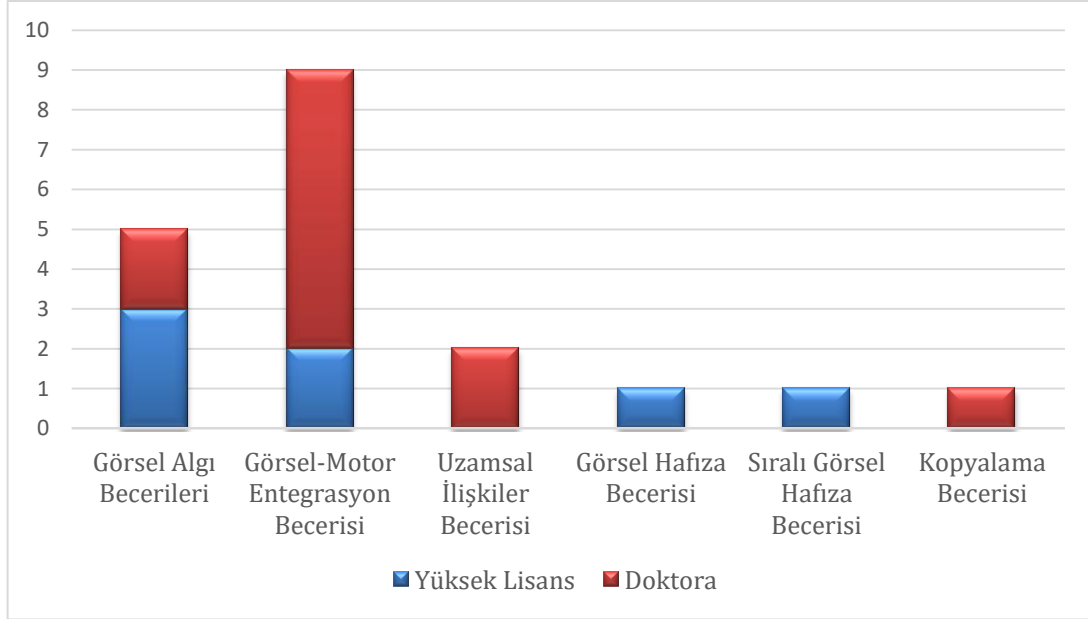

Şekil 5. Yurt Dışında Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Şekil 5'e bakıldığında, araştırma kapsamına alınan yurt dışında yapılan lisansüstü tezlerin %42'si (8) 2010 yılında, %5.3'ü (1) 2011 yılında, %5.3'ü (1) 2012, %10.5'i (2) 2013 yılında, %21'i (4) 2014 yılında, %5.3'ü (1) 2016 yılında, %5.3'ü (1) 2017 yılında ve %5.3'ünün (1) 2018 yılında yapıldığı görülmektedir.

Şekil 5 göz önüne alındığında, yurt dışında 2010 yılından beri okul öncesi dönemde görsel algı becerilerine yönelik yapılan tez çalışmalarında bir dalgalanma olmakla birlikte günümüze doğru göreceli bir azalmanın olduğu ve 2015, 2019 ve 2020 yılında herhangi bir çalışmaya rastlanmadığı söylenebilir. En çok tez çalışmasının 8 çalışmayla 2010 yılında yapıldığı görülmektedir.

Şekil 5'te göre, yapılan lisansüstü tezlerin %60'ından fazlasının doktora tez çalışması olduğu vurgulanabilir. Bu durumda, yurt dışında okul öncesi dönem görsel algı becerilerine ilişkin tez çalışmalarının yüksek lisans düzeyinden çok, daha kapsamlı ve profesyonel çalışmalar olduğu düşünülen doktora tez çalışmalarında yoğunlaştığı söylenebilir.

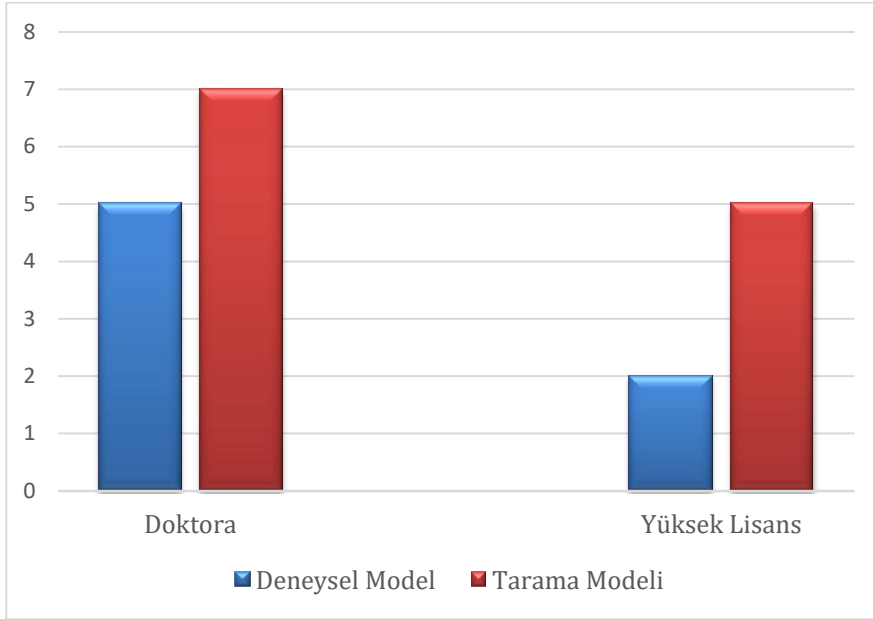

Şekil 6. Yurt Dışında Yapılan Lisansüstü Tezlerin Temalara Göre Dağılımı

Şekil 6 incelendiğinde, araştırma kapsamında analiz edilen yurt dışında yapılan 19 lisansüstü tez çalışmasının %26.4'ü (5) doğrudan görsel algı becerileri, %47.5'i (9) görsel-motor entegrasyon becerisi, %10.5'i (2) uzamsal ilişkiler becerisi, %5.2'si (1) görsel hafıza becerisi, %5.2'si (1) sıralı görsel hafıza becerisi ve %5.2'si (1) kopyalama becerisine yönelik olduğu görülmektedir.

Araştırma kapsamında yurt dışında yapılan tezlerin daha çok görsel-motor entegrasyon becerisine yönelik olması, görsel-motor entegrasyon becerisinin kopyalama, el-göz koordinasyonu, görsel-motor hız gibi becerileri kapsamı ve bu beceriye ilişkin bir problemin çocuğun günlük aktivitelerinde ve akademik becerilerinde zorluklar yaşamasına neden olabilmesiyle ilişkili olabilir.

Şekil 6'ya bakıldığında, doğrudan görsel algı becerisine yönelik yapılan tezlerin %60'ı (3) yüksek lisans, %40'ı (2) doktora çalışmasıdır. Görsel-motor entegrasyon becerisine ilişkin tezlerin %78'i (7) doktora, %22'si (2) yüksek lisans çalışmasıdır. Uzamsal ilişkiler becerisine yönelik yapılan tezlerin tamamı (2) doktora çalışmasıdır. Kopyalama becerisine yönelik olan bir tez doktora çalışmasıdır. Görsel hafıza ve sıralı görsel hafıza becerilerine ilişkin yapılan birer tez ise yüksek lisans çalışmasıdır.

Şekil 7. Yurt Dışında Yapılan Lisansüstü Tezlerin Kullandıkları Yöntemlere Göre Dağılımı

Şekil 7'ye göre, araştırma kapsamındaki yurt dışında yapılan doktora tezlerinden tarama modelinde olanların (%58) deneysel modelde olanlardan (%42) daha çok olduğu söylenebilir. Şekil 7'de, yüksek lisans tezlerinin çoğunluğu (%71) tarama modelini tercih ettiği, geriye kalan kısmının (%29) ise deneysel modelde olduğu görülmektedir. Bu bulgulardan yola çıkılarak, yurt dışında okul öncesi görsel algı becerilerine yönelik lisansüstü tezlerde bu becerileri geliştirmeye yönelik eğitim programlarının yer aldığı deneysel çalışmalar var olmakla beraber, daha çok mevcut durumu saptamaya yönelik tarama çalışmalarının yapıldığı söylenebilir.

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmada, okul öncesi dönem görsel algı becerilerine ilişkin 2010 Ocak – 2020 Ekim tarihleri arasında yurt içi ve yurt dışında yapılan lisansüstü tez çalışmaları incelenmiştir. Bu bölümde, araştırmadan elde edilen sonuçlar alan yazın ışığında tartışılmıştır.

Araştırma sonuçlarına bakıldığında, yurt içinde doğrudan *görsel algı becerilerine* yönelik çalışmalar çoğunlukta iken, yurt dışında *görsel-motor entegrasyon becerisine* yönelik çalışmaların daha popüler olduğu görülmektedir. Nitekim yurt içinde daha çok genel görsel algı becerilerine yönelik çalışmalar yapılıyorken yurt dışında görsel algının alt bileşenlerine yönelik çalışmaların daha yoğunlukta olduğu söylenebilir. Araştırma kapsamında yer alan lisansüstü tezlerden yurt içinde yapılanlar doğrudan görsel algı becerileri, görsel-motor entegrasyon becerisi ve uzamsal ilişkiler becerisine yönelik iken, yurt dışında yapılan çalışmalar ise bu üç becerinin yanı sıra görsel hafıza becerisi, sıralı görsel hafıza becerisi ve kopyalama becerisine yönelik çalışmaları da içererek daha fazla çeşitlilik göstermektedir. Yurt içinde okul öncesi dönem görsel algı becerilerine yönelik çalışmalarda çeşitliliğin sınırlı olması bu alana yönelik bilimsel çalışmaların Türkiye literatürüne geç girmesinden (ilk lisansüstü tez çalışması; Etker,1977) kaynaklanıyor olabilir. Görsel bilgiyi yorumlama, anlama ve tanımlama becerisi olan görsel algı becerileri; görsel-motor entegrasyon, görsel ayırt etme, uzamsal ilişkiler, görsel tamamlama, görsel hafıza gibi birçok beceriyi içerir. Çocuklar günlük yaşamlarında bu becerileri birlikte koordineli bir şekilde kullanarak akademik ve günlük aktivitelerini gerçekleştirirler (Erhardt & Duckman, 2005; Van Waelvelde, De Weerd, De Cock & Smits-Engelsman, 2004; Gardner, 1996).

Araştırma kapsamında analiz edilen okul öncesi görsel algı becerilerine yönelik lisansüstü tezler incelendiğinde, yurt içinde yüksek lisans tez çalışmalarının çoğunlukta olduğu, yurt dışında ise

doktora tez çalışmalarının daha fazla olduğu görülmektedir. Doktora tez çalışmalarının yapılması ilgili alana ilişkin daha kapsamlı sonuçların elde edilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Alan yazın incelendiğinde, yurt içinde okul öncesi alanına yönelik farklı konularda yapılmış lisansüstü tez çalışmalarından yüksek lisans tez sayısının doktora tez sayısından daha fazla olduğu birçok araştırmada ortaya konduğu görülmektedir (Ahi & Kıldan, 2013; Ağmaz & Ergülec, 2020; Can Yaşar & Aral, 2011; Ertekin & Çamlıbel Çakmak, 2019; Karlıdağ, 2018; Karoğlu & Çoban, 2019).

Araştırmada, hem yurt içi hem de yurt dışında okul öncesi dönemde görsel algı becerilerine yönelik yapılan lisansüstü tez çalışmalarında 2010 yılından bu yana bir dalgalanma olduğu görülmektedir. Ancak dalgalanma olmakla beraber günümüze doğru çalışmaların sayısı göreceli bir şekilde yurt içinde artarken yurt dışında azaldığı görülmektedir. Yurt dışına nispeten yurt içinde görsel algı becerilerine yönelik bilimsel çalışmaların daha yeni olduğu ve bundan dolayı görsel algı becerilerine ilişkin yurt dışı alan yazının daha doygun olduğu ancak Türkiye’de alan yazına katkı sağlayabilecek çok daha fazla bilimsel çalışmanın yapılabileceği söylenebilir.

Araştırmaya göre, yurt içinde yapılan lisansüstü tez çalışmalarından doktora tezleri daha çok bir eğitim programının ilgili bir görsel algı becerisine etkisini incelemeye yönelik deneysel çalışmalardır. Yurt içinde yapılan yüksek lisans tez çalışmalarında görsel-motor entegrasyon becerisine yönelik olanlar çoğunlukla ilgili bir değerlendirme aracının geçerlik ve güvenilirlik çalışmasına ilişkin iken, doğrudan görsel algı becerilerine yönelik olanlar ise daha çok görsel algı becerilerinin incelenmesi ve görsel algı becerileriyle başka bir beceri arasındaki ilişkiyi vurgulamaya yönelik tarama çalışmalarıdır. Bilgiç ve Kandır (2020) tarafından Türkiye’de erken çocukluk dönemine yönelik yapılan farklı bir araştırmada benzer şekilde araştırmacıların doktora tez çalışmalarında daha çok deneysel desen, yüksek lisans tezlerinde ise tarama desenini kullandıkları bulunmuştur. Ancak yurt dışında yapılan lisansüstü tez çalışmalarından doktora tezlerinde bir eğitim programının ilgili bir görsel algı becerisine etkisini incelemeye yönelik deneysel çalışmalar olmakla beraber görsel algı becerilerinin incelenmesi ve görsel algıyla başka bir beceri arasındaki ilişki gibi çeşitli konulardaki tarama çalışmaları daha ön plandadır. Benzer şekilde, yurt dışında yapılan yüksek lisans tezlerinde de bir eğitim programının ilgili bir görsel algı becerisine etkisini incelemeye yönelik deneysel çalışmalar olmakla beraber görsel algı becerilerinin incelenmesi, değerlendirme araçlarının geçerliği gibi çeşitli konulardaki tarama çalışmaları daha ön plandadır. Bu durumda, yurt içinde yapılan okul öncesi görsel algı becerilerine yönelik lisansüstü tezlerden doktora tez çalışmaları çoğunlukla deneysel modelde; yüksek lisans tez çalışmaları ise, daha çok tarama modelinde olduğu söylenebilir. Ancak yurt dışında yapılan okul öncesi görsel algı becerilerine yönelik lisansüstü tezlerde hem doktora hem de yüksek lisans tezlerinin çoğunlukla tarama modelinde olduğu sonucuna varılabilir. Bu sonuca göre okul öncesinde görsel algı becerilerine ilişkin lisansüstü tez çalışmalarında genellikle pozitivist paradigma bakış açısına sahip olan nicel araştırma yöntemlerinin tercih edildiği söylenebilir.

Araştırmalarda nicel araştırma yöntemlerinin daha çok tercih edilmesi; nicel araştırma yöntemlerinin araştırma sonuçlarını genelleme, geniş örneklemelere ulaşma, zaman ve maliyet bakımından sağladığı avantajlardan kaynaklanıyor olabilir (Göktaş vd., 2012). Ancak araştırmalarda nitel ve karma araştırma yöntemlerinin kullanılması daha zengin ve kapsamlı veri elde edilmesine olanak sağlayabilmektedir. Bu bağlamda Driscoll’un (1995), öğretimsel sistemlerin gelişen doğası gereği eğitim araştırmaları farklı araştırma yöntemlerine açık olmalı ve araştırmalar sadece bir araştırma yönteminin egemenliğinde sürdürülmemeli düşüncesi önemlidir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara ilişkin aşağıdaki önerilere yer verilmiştir:

- Doğrudan görsel algı becerilerine ve görsel algı beceri sisteminin bir bileşeni olarak kabul edilen görsel-motor entegrasyon becerisine yönelik araştırmalara daha fazla

rastlanmakla birlikte, görsel algı becerilerinin şekil zemin ayırımı, görsel tamamlama, şekil sabitliği, görsel hafıza, el-göz koordinasyonu, kopyalama becerisi gibi bileşenlerine yönelik araştırmalar da yapılabilir.

- Görsel algı becerilerinin şekil zemin ayırımı, görsel tamamlama, şekil sabitliği, görsel hafıza, el-göz koordinasyonu, kopyalama becerisi gibi farklı bileşenlerine yönelik eğitim programlarını geliştirip uygulamayı konu edinen araştırmalar yapılabilir.
- Nitel ve karma yöntemlerin kullanıldığı farklı araştırma modellerinde daha fazla araştırma yapılabilir.

5. KAYNAKÇA

Ağmaz, R. F. & Ergulec, F. (2020). Türkiye’de Okul Öncesi Eğitiminde Teknoloji Kullanımı Alanında Araştırma Eğilimleri: Lisansüstü Tezlerin İçerik Analizi. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 14(31), 60-86.

Ahi, B. & Kıldan, O. (2013). Türkiye’de Okul Öncesi Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi (2002-2011). *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 27 – 44.

Artut, K. (2010). *Okul Öncesinde Resim Eğitimi*. Ankara: Anı.

Auld, M., Boyd, R., Moseley, G. L. & Johnston, L. (2011). Seeing The Gaps: A Systematic Review of Visual Perception Tools for Children With Hemiplegia. *Disability and Rehabilitation*, 33(19-20), 1854-1865.

Avant, S. B. (2017). *The Effects of Training on Visual-spatial Disembedding Skills in Early Childhood*. Doctoral Dissertation, University of California The Department of Education, California.

Avşar, G. (2020). *Sosyal Aktiviteleri Desteklenen 36-69 Aylık Çocukların Görsel Algılarına Etkisinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

Bezrukikh, M. M.& Terebova, N. N. (2009). Characteristics of The Development of Visual Perception in Five to Seven Year Old Children. *Human Physiology*, 35(6), 37-42.

Bilgiç, Ş. & Kandır, A. (2020). Erken Düşünme Becerilerine Yönelik Türkiye’de Yapılan Bilimsel Çalışmaların İncelenmesi. *Afyon Kocatepe University Journal of Social Sciences*, 22(1), 69-84.

Brown, G. T. & Gaboury, I. (2006). The Measurement Properties and Factor Structure of The Test of Visual-Perceptual Skills-Revised: Implications for Occupational Therapy Assessment and Practice. *The American Journal of Occupational Therapy*, 60(2), 182-193.

Brown, G.T., Rodger, S. & Davis, A. (2003). Test of Visual Perceptual Skills-Revised: An Overview And Critique. *Scandinavian Journal of Occupational Therapy*. 10, 3-15.

Brown, T. & Peres, L. (2018). An Overview and Critique of The Test of Visual Perception Skills–Fourth Edition (TVPS-4). *Hong Kong Journal of Occupational Therapy*, 31(2), 59-68.

Can Yaşar, M. & Aral, N. (2011). Türkiye’de Okul Öncesinde Drama Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(22), 70-90.

Colarusso, R. & Hammill, D. (2015). *Motor-Free Visual Perception Test-4 (MVPT-4)*. Novata, CA: Academic Therapy Publications.

Çukur, D. & Güller Delice, E. (2011). Erken Çocukluk Döneminde Görsel Algı Gelişimine Uygun 25 Mekân Tasarımı. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 24(24), 25-36.

Daly, C.J., Kelley, G.T. & Krauss, A. (2003). Relationship Between Visual-Motor Integration and Handwriting Skills of Children in Kindergarten: A Modified Replication Study American. *Journal of Occupational Therapy*, 57 (4), 459-462

Dankert, H.L., Davies, P.L. & Gavin, W.J. (2003). Occupational Therapy Effects on Visual-Motor Skills in Preschool. *The American Journal of Occupational Therapy*, 57(5), 542-549.

Driscoll, M. (1995). *Paradigms for Research in Instructional Systems*. in G. J. Anglin (Ed.), *Instructional Technology: Past, Present, and Future* (pp. 322-329). Englewood, CO: Libraries Unlimited.

Duiser, I. H., van der Kamp, J., Ledebt, A., & Savelsbergh, G. J. (2014). Relationship Between The Quality of Children's Handwriting and The Beery Buktenica Developmental Test of Visuomotor Integration After One Year of Writing Tuition. *Australian Occupational Therapy Journal*, 61(2), 76-82.

Erben, S. (2005). *Montessori Materyallerinin Zihin Engelli ve İşitme Engelli Çocukların Alıcı Dil Gelişiminde Görsel Algı Düzeyine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Erdem Özat, N. (2010). *Öğrenme Güçlüğü Yaşayan Çocuklarda Frostig Görsel Algı Eğitim Programının Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

Erhardt, R. P. & Duckman, R. H. (2005). *Visual-Perceptual-Motor Dysfunction And Its Effects on Eye-Hand Coordination and Skill Development*. in: Gentile, M. (ed.) *Functional Visual Behaviour in Children: An Occupational Therapy Guide to Evaluation and Treatment Options*(pp. 171-228). Rockville, MD: American Occupational Therapy Association.

Ertekin, B. D. & Çamlıbel Çakmak, Ö. (2019). Okul Öncesi Eğitim Literatüründeki Resimli Çocuk Kitaplarına Yönelik Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi. *Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi*, 6(40), 2111-2124.

Etiker, G. (1977). *5-6 Yaş Okulöncesi Çocuklarda Visio-Motor Eğitimin Visio-Motor Gelişime Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Frostig, M., Horne, D. & Miller, A. M. (1972). *Pictures and Patterns: Teacher's Guide*. Follett.

Gardner, M. F. (1996). *Test of Visual Perceptual Skills (Non-Motor)—Revised*. San Francisco, CA: Psychological & Educational Publications.

Göktaş, Y., Küçük, S., Aydemir, M., Telli, E., Arpacık, Ö., Yıldırım, G. & Reisoğlu, İ. (2012). Türkiye’de Eğitim Teknolojileri Araştırmalarındaki Eğilimler: 2000-2009 Dönemi Makalelerinin İçerik Analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(1), 177-199.

Görener, Ö. (2006). *Beş-Altı Yaş Grubu Çocuklarda Yapılandırılmış Görsel Sanat Eğitiminin Görsel Algılamaya Etkisinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Grewal, R. K., Vig, D. & Saini, S. (2014). Role of Visual Perception in Improving Quality of Handwriting. *Indian Journal of Health & Wellbeing*, 5(5).

Hammill, D. D., Pearson, N. A. & Voress, J. K. (2014). *Developmental Test of Visual Perception – Third Edition: Examiners Manual*. Austin, TX: Pro-Ed.

İnal, E. E. (2019). *Sanat Galerisi Ziyaretlerinde Gerçekleştirilen Aktif Öğrenme Etkinliklerinin 4-6 Yaş Arası Çocukların Frostig Görsel Algılarına Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

James, S., Ziviani, J., Ware, R. S. & Boyd, R. N. (2015). Relationships Between Activities of Daily Living, Upper Limb Function, and Visual Perception in Children and Adolescents with Unilateral Cerebral Palsy. *Developmental Medicine & Child Neurology*, 57(9), 852–857.

Karasar, N. (2020). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel.

Karlıdağ, İ. (2018). Türkiye’de Okul Öncesi Eğitimde Yaratıcılık Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi. *Social Sciences Studies Journal*, 4(14), 456-462.

Karoğlu, H. & Çoban, A. E. (2019). Türkiye’de Okul Öncesi Eğitimde Dil Gelişimi ile İlgili Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 211-229.

Mabbett, K. L.(2018). *Kinder Tools: The Effectiveness of A 12-Week Response to Intervention Approach to Improve Fine Motor and Visual Motor Perceptual Skills in Kindergarten Students*. Doctoral Dissertation, Boston University Sargent College of Health and Rehabilitation Sciences, Boston.

Martin, N. A. (2017). *Test of Visual Perceptual Skills (4th Ed.)*. Novato, CA: Academic Therapy Publications.

Mazzocco, M. M. & Myers, G. F. (2003). Complexities in Identifying and Defining Mathematics Learning Disability in The Primary School-Age Years. *Annals of Dyslexia*, 53(1), 218-253.

Morgan, C. T. (2015). *Psikolojiye Giriş. (Ed. Sirel Karakaş ve Rükzan Eski)* Konya: Eğitim Kitabevi.

Pieters, S., Desoete, A., Roeyers, H., Vanderswalmen, R.& Van Waelvelde, H. (2012). Behind Mathematical Learning Disabilities: What About Visual Perception and Motor Skills? *Learning and Individual Differences*, 22(4), 498-504.

Schneck, C. M. (2005). *Visual Perception*. in: Case-Smith, J. (Ed.), *Occupational Therapy for Children* (pp. 412–448). St. Louis, MO: Elsevier Mosby.

Sortor, J. M. & Kulp, M. T. (2003). Are The Results of The Beery-Buktenica Developmental Test of Visual-Motor Integration and Its Subtests Related to Achievement Test Scores?. *Optometry and Vision Science*, 80(11), 758-763.

Şahan, N.(2019). *Motor Beceri, Görsel Algılama ve Yaşam Kalitesinin Çocukluk Çağı Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğunun (DEHB) Farklı Eş Tanı Grupları Arasında İncelenmesi*. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Şimşek, H. (2009). Eğitim Tarihi Araştırmalarında Yöntem Sorunu. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(1), 33-51.

Tsai, C. L., Wilson, P. H. & Wu, S. K. (2008). Role of Visual- Perceptual Skills (Non-Motor) in Children With Developmental Coordination Disorder. *Human Movement Science*, 27, 649-664.

Türköz Sarp, F. (2014). *İşitme Engelli Bireylerde Görsel Algı*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Van Waelvelde, H., De Weerd, W., De Cock, P. & Smits-Engelsman, B.C. (2004). Association Between Visual Perceptual Deficits and Motor Deficits in Children with Developmental Coordination Disorder. *Developmental Medicine and Child Neurology*, 46, 661-666.

Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2018) *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

6. EXTENDED ABSTRACT

Visual perception skills developing rapidly in the pre-school period, provide children with the ability to recognize and distinguish visual stimuli and help children to combine visual stimuli with previous experiences (Frostig, Horne & Miller, 1972). It is important to recognize and support deficiencies in visual perception skills as early as possible in order to prevent future visual perception problems as well as the related cognitive, social and emotional problems. Various studies emphasize understanding visual perception problems and taking necessary precautions in the pre-school period. From this point of view, there is a need for comprehensive studies prepared with a holistic approach that display the big picture by bringing together and examining national and international studies on visual perception skills in the pre-school period. A study prepared in this context is expected to give information about the general tendency towards visual perception skills and research subject diversity in pre-school period, to determine what kind of new research is needed and to give perspective to the field experts in the preparation of educational programs. The present research is thought to fill this gap and contribute to the literature as an original, scientific study. Thus, it was aimed to examine the MA theses and PhD dissertations on visual perception skills in pre-school period.

This research is descriptive and adopted document analysis method. National and international MA theses and PhD dissertations that were conducted between January 2010 and October 2020 were considered as documents. Regarding international studies, ProQuest Dissertations & Theses Global and EBSCO Open Dissertations databases was used by searching keywords such as “visual perception, visual perceptual, figure ground, visual discrimination, form constancy, visual memory, sequential memory, visual closure, position in space, spatial relations, visual spatial, visual-motor, eye-hand coordination, copying, motor speed”. National studies (conducted in Turkey) were reached by searching the database of the Higher Education Council (YÖK) National Thesis Center with the words that are the Turkish equivalents of the determined keywords. Thus, 27 national and 19 international studies were reached. In the databases, there were 24 studies related to the keywords “visual perception” and “visual perceptual”, 16 studies related to the keyword “visual-motor”, 3 study related to the keywords “spatial relations” and “visual spatial”. Also, 1 study related to the keyword “visual memory”, 1 study related to the keyword “sequential memory”, and 1 study related to the keyword “copying”. However, no study was found while searching other key words.

Data analysis included descriptive analysis and descriptive statistics. Descriptions were made taking into account the subjects and themes. Then, descriptive statistics were made and tabulated according to factors such as the type, year, and method of the MA theses and PhD dissertations to better understand the documents.

According to findings, while the majority of studies were generally on visual perception skills in Turkey, studies on visual-motor integration skills were more popular abroad. While the

postgraduate theses were conducted in Turkey are directly focused on visual perception skills, visual motor integration skills and spatial relations skills, those were conducted abroad include visual memory skills, sequential visual memory skills and copying skills in addition to these three skills. Besides, it was found that the number of MA theses was majority in Turkey, while more PhD dissertations were conducted abroad. Although there has been a fluctuation in postgraduate thesis studies on visual perception skills in the preschool period since 2010, it is observed that the number of studies has increased relatively in Turkey, while it has decreased abroad.

PhD dissertations conducted in Turkey were mostly experimental studies to examine the effect of an educational program on a relevant visual perception skill. MA theses conducted in Turkey examining the visual-motor integration skill were mostly related to the validity and reliability of a relevant assessment tool, while those geared directly to visual perception skills were mostly examined visual perception skills and were survey studies aiming to emphasize the relationship between visual perception skills and another skill.

PhD dissertations conducted abroad included experimental studies to examine the effect of an educational program on a relevant visual perception skill, but survey studies examining various subjects such as visual perception skills and the relationship between visual perception and another skills were more prominent. Similarly, MA theses conducted abroad were experimental studies investigating the effect of an education program on a relevant visual perception skill, but survey studies examining various subjects such as visual perception skills and the validity of assessment tools were more prominent.